

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 9 juni 2016
(OR. en)

10005/16

FREMP 108
JAI 551
COHOM 67
DROIPEN 108

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
av den:	9 juni 2016
till:	Delegationerna

Föreg. dok. nr:	8946/16, 9455/16
-----------------	------------------

Ärende:	Tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna under 2015 = Rådets slutsatser (den 9 juni 2016)
---------	--

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om tillämpningen av stadgan om de grundläggande rättigheterna under 2015, som antogs av rådet vid dess 3473:e möte den 9 juni 2016.

**RÅDETS SLUTSATSER
OM TILLÄMPNINGEN
AV STADGAN OM DE GRUNDLÄGGANDE RÄTTIGHETERNA UNDER 2015**

I. INLEDNING

1. Rådet noterar kommissionens rapport om tillämpningen 2015 av EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan*) samt rapporten om grundläggande rättigheter 2016 från Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (nedan kallad *byrån*).

II. SÄKERSTÄLLANDE AV ÖVERENSSTÄMMELSE MED STADGAN PÅ ALLA NIVÅER

Överensstämmelse med och medvetenhet om stadgan på både EU-nivå och nationell nivå

2. Rådet erinrar om vikten av ökad medvetenhet, utbildning och utbyte av bästa praxis med avseende på tillämpningen av stadgan på nationell nivå och EU-nivå och är medvetet om att den kompletterar nationella system för skydd av grundläggande rättigheter och inte ersätter dem. Rådet framhåller i detta sammanhang resultatet av det expertseminarium om den nationella politiska tillämpningen av stadgan som anordnades av det nederländska ordförandeskapet den 19 februari 2016 i Amsterdam och där deltagarna kunde utbyta idéer om utmaningar för stadgans tillämpning och lovande praxis i detta avseende.
3. I syfte att säkerställa en uppföljning uppmanar rådet arbetsgruppen för grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet för personer att fortsätta att årligen utbyta information om verktyg, bästa praxis och metoder för att öka medvetenheten om stadgans tillämpning på både EU-nivå och nationell nivå.

Tillämpning av och medvetenhet om stadgan på EU-nivå

4. Rådet välkomnar det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning¹, där man framhåller vikten av att till fullo respektera de grundläggande rättigheterna i samband med konsekvensbedömningar och ålägger kommissionen att i de motiveringar som åtföljer dess förslag även förklara på vilket sätt de föreslagna åtgärderna är förenliga med grundläggande rättigheter.
5. Rådet upprepar sitt åtagande att noggrant undersöka om lagstiftningsinstrumenten inkräktar på grundläggande rättigheter och friheter och att uppmuntra till en konsekvent tillämpning av stadgan i all lagstiftningsverksamhet, samt erinrar om sina riktlinjer om metoder för att kontrollera förenligheten med de grundläggande rättigheterna i rådets förberedande organ.²

Förståelse och tillämpning av samt medvetenhet om stadgan på nationell nivå

6. Rådet framhåller vikten av att stadgan tillämpas som en del av en bredare uppsättning tillämpliga källor till grundläggande rättigheter i ett nationellt sammanhang. Rådet är medvetet om att stadgan är tillämplig på medlemsstaterna endast när dessa agerar inom unionsrättens tillämpningsområde³, understryker behovet av att fastställa stadgans tillämplighet i enskilda fall och understryker behovet av att nationella myndigheter särskilt uppmärksammar de bestämmelser i stadgan vilkas innebörd och räckvidd inte fastställs av motsvarande bestämmelser i Europakonventionen för att stadgan ska kunna tillämpas på ett effektivt sätt.⁴

¹ 15506/15, se punkterna 12 och 25.

² 5377/15.

³ Artikel 51.1 i stadgan.

Se även protokoll 30 om Polens och Förenade kungarikets tillämpning av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

Se även protokoll 21 om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa.

⁴ I enlighet med förklaringarna avseende stadgan om de grundläggande rättigheterna, 2007/C 303/02.

7. Rådet är medvetet om EU-institutionernas och medlemsstaternas respektive skyldigheter när det gäller stadgans tillämpning och välkomnar utbyte av bästa praxis mellan medlemsstaterna och EU:s institutioner för att förbättra det ömsesidiga lärandet och samsynen beträffande omfattningen av medlemsstaternas skyldigheter i detta avseende. Rådet inser också betydelsen av att utveckla utbildningar och verktyg, såsom en checklista för nationella riktlinjer om tillämpningen av stadgan eller riktad utbildning för att fastställa stadgans tillämplighet i nationella lagstiftningsförfaranden och nationella politiska förfaranden inom en bredare ram för skydd av mänskliga rättigheter.
8. Rådet uppmanar medlemsstaterna att ytterligare utbyta och kartlägga bästa praxis och gemensamma verktyg för att öka och säkra medvetenheten om stadgan, till exempel genom att anpassa de offentligt anställdas utbildning för att öka expertisen på nationell nivå, inbegripet med kommissionens och byråns hjälp. I detta avseende är rådet medvetet om vikten av särskilda finansieringssystem för utbildning om stadgan, vilka förvaltas av kommissionen, och kommissionens arbete med att göra befintliga verktyg och annan praxis mer synlig och tillgänglig genom en central åtkomstpunkt på nätet. Rådet uppmanar också byrån att upprätthålla och vidareutveckla praktiska verktygslådor såsom Charterpedia, utveckla relevant utbildning för rättstillämpare samt moduler och workshoppar för utbildare och fortsätta med sin praxis att föra in ett särskilt kapitel om stadgans tillämpning i rapporten om de grundläggande rättigheterna 2016.
9. Rådet uppmanar byrån att utarbeta en handbok som kartlägger lovande praxis för inhemsk tillämpning av stadgan för rättstillämpare och icke-specialister, i enlighet med artikel 4.1 c i förordning (EG) nr 168/2007, och där andra tillämpliga källor till grundläggande rättigheter beaktas.

III. ÖVRIGA FRÅGOR

Icke-diskriminering, rasism och främlingsfientlighet

10. Rådet är djupt oroat över ökningen av antalet rasistiska och främlingsfientliga uttalanden och handlingar i hela Europeiska unionen.
11. Rådet erinrar om att främjande av inkluderande tolerans, integration och gemensamma värderingar tillsammans med en ökad medvetenhet om grundläggande rättigheter för alla är viktiga garantier för att bekämpa framväxande rasism, främlingsfientlighet och alla former av intolerans i våra olika samhällen.
12. Rådet erinrar om rådets slutsatser om bekämpning av hatbrott inom Europeiska unionen där EU:s byråer, särskilt byrån för grundläggande rättigheter, uppmanades att underlätta utbytet av god praxis och bistå medlemsstaterna i deras insatser för att ta fram effektiva metoder för att uppmuntra till rapportering och säkerställa en korrekt registrering av hatbrott.⁵
13. Rådet erinrar om diskussionerna i oktober och december 2015 och i maj 2016⁶ som gällde åtgärder och rapporter om den fortsatta utvecklingen inom kampen mot hattal, hatbrott och främlingsfientlighet.
14. Rådet välkomnar kommissionens första seminarium om grundläggande rättigheter som fokuserade på bekämpande av antisemitiskt och antimuslimskt hat och understryker vikten av att seminariets slutsatser genomförs gemensamt.
15. Rådet välkomnar det arbete som utförts av byråns arbetsgrupp för förbättrad rapportering och registrering av hatbrott i EU, särskilt när det gäller att samla in medlemsstaternas lovande praxis för att ta itu med underrapportering och för att förbättra registreringen av hatbrott, samt forskning som utförts av byrån, såsom den senaste publikationen *Ensuring justice for hate crime victims: professional perspectives* (Säkerställande av rättvisa för offer för hatbrott: professionella perspektiv).

⁵ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/jha/139949.pdf

⁶ 14937/15 och 8839/16.

16. Rådet välkomnar det kompendium om bästa praxis för rapportering och registrering av hatbrott som delades ut vid det fjärde mötet i arbetsgruppen för förbättrad rapportering och registrering av hatbrott i EU den 28–29 april 2016, som organiserades av det nederländska ordförandeskapet, och uppmanar medlemsstaterna att använda kunskaper om och erfarenheter av denna bästa praxis när de förbättrar sina insatser för att lösa problemet med underrapportering och förbättra registreringen av hatbrott.
17. Rådet uppmanar medlemsstaterna att fortsätta sina insatser för att bekämpa hatbrott, inbegripet genom att säkerställa ett effektivt införlivande och genomförande av rambeslut 2008/913/RIF och andra relevanta lagar om hatbrott på nationell nivå, och att utveckla effektiva metoder för att uppmuntra till rapportering och säkerställa en korrekt registrering av hatbrott.
18. Rådet välkomnar kommissionens initiativ om att inrätta en ny högnivågrupp för bekämpande av rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans i syfte att åstadkomma en starkare politisk drivkraft i unionen och medlemsstaterna för att motverka hat och intolerans och kombinera kommissionens expertis med expertisen inom byrån och relevanta internationella organisationer och organ.
19. Rådet välkomnar särskilt att den nya högnivågruppen inkluderar horisontella frågor som är gemensamma för kampen mot hattal och hatbrott och försöker utveckla konkreta metoder och verktyg samt bygga upp kapacitet för att förbättra hanteringen av rasism, främlingsfientlighet och andra former av intolerans i medlemsstaterna. Detta kommer att bidra till att bemöta utmaningarna med att bättre avslöja fördomar, att säkerställa effektiva utredningar och effektiv lagföring, säkerställa lämpliga domar, skydda offren och stärka deras tilltro till myndigheterna samt få polisen i medlemsstaterna att avhålla sig från rasistiska, etniska och andra fördomsfulla former av profilering.

20. Rådet välkomnar byråns åtagande att bygga vidare på det arbete som gjorts inom arbetsgruppen för förbättrad rapportering och registrering av hatbrott i EU i enlighet med rådets slutsatser om bekämpning av hatbrott inom Europeiska unionen genom att, i anslutning till den nya högnivågruppen, samordna en resultatorienterad undergrupp som arbetar för att utveckla en gemensam metod för insamling av uppgifter om och registrering av hatbrott, eftersom framsteg på detta område på ett viktigt sätt bidrar till medlemsstaternas och unionens politiska åtgärder för att bekämpa hatbrott.
21. Rådet välkomnar kommissionens ansträngningar för att förebygga och bekämpa hattal på nätet. I detta sistnämnda sammanhang välkomnar rådet dialogen med it-företag, särskilt it-företagens uppförandekod för hantering av hattal på nätet.

Samstämmighet mellan den interna och den externa politiken

22. Rådet understryker betydelsen av samstämmighet mellan de interna och externa aspekterna av skydd och främjande av grundläggande rättigheter.
23. Rådet betonar behovet av tydlighet och en samsyn på vad brist på samstämmighet innebär i samband med EU:s inre och yttre åtgärder och i vilken utsträckning detta påverkar EU:s interna och externa politik i fråga om grundläggande rättigheter.
24. Rådet stöder införandet av en hänvisning till intern/extern samstämmighet i kommissionens årliga rapport om tillämpningen av stadgan och i lägesrapporten för EU:s handlingsplan för mänskliga rättigheter och demokrati (2015–2019) samt uppmanar arbetsgruppen för grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet för personer och arbetsgruppen för de mänskliga rättigheterna att fortsätta diskutera sambanden mellan de respektive policycyklerna. Rådet välkomnar ansträngningarna för att stärka den roll som arbetsgruppen för grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet för personer har när det gäller att utveckla riktlinjer som beskriver EU:s interna människorättssituation i syfte att säkerställa deras användbarhet som verktyg i politiska dialoger, människorättsdialoger och andra forum.

25. Rådet är fast beslutet att fortsätta de regelbundna diskussionerna, som senast hölls den 8 mars 2016, om samstämmighet och konsekvens när det gäller EU:s interna och externa människorättspolitik mellan de två arbetsgrupperna, inom deras respektive kompetensområden och om specifika teman, såsom genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Byrån för grundläggande rättigheter

26. Rådet erinrar om byråns roll när det gäller forskning och uppgiftsinsamling på EU-nivå och dess bidrag till att säkerställa att lagstiftningsarbetet och politiken vid EU:s institutioner och i medlemsstaterna är evidensbaserade. Rådet erinrar om att det har möjlighet att begära byråns synpunkt på specifika teman inom dess ansvarsområde eller om rådets ståndpunkter i samband med lagstiftningsförfaranden.
